

Decembrie 25: NAȘTEREA DOMNULUI (CRĂCIUNUL)

Apostolul: Gal. 4: 4-7: Dar, cand a venit plinirea vremii, Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub lege, ca pe cei de sub lege să-i răscumpere, ca să dobândim înfierea. Și, pentru că sunteți fii, Dumnezeu L-a trimis în inimile noastre pe Duhul Fiului Său care striga: Avva, Părinte!" Asa că nu mai ești rob, ci fiu; și, dacă ești fiu, ești și moștenitor al lui Dumnezeu prin Iisus Hristos

Evangelhia: Matei 2, 1-12:

După ce S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele regelui Irod, iată magii au venit de la Răsărit la Ierusalim și au întrebat: "Unde este cel ce S-a născut rege al iudeilor? Căci I-am văzut steaua în Răsărit și am venit să ne închinăm Lui." Când a auzit acestea, regele Irod s-a tulburat și tot Ierusalimul împreună cu el. Și adunând pe toți arhierii și

pe cărturarii poporului, i-a întrebat: "Unde este să Se nască Hristos?" Iar ei i-au zis: "În Betleemul Iudeii, că așa este scris prin prorocul: "Și tu, Betleeme, din pământul lui Iuda, nicicum nu ești mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși Cărmuitorul, care va păstori pe poporul Meu Israel." Atunci Irod i-a chemat în ascuns pe magi și a aflat întocmai de la ei vremea în care li se arătase steaua. Și, trimițându-i la Betleem, le-a zis: "Mergeți și cercetați cu de-amănuntul despre prunc și, dacă-L veti afla, dați-mi și mie de veste, pentru ca să merg și eu să mă închin Lui." Iar ei, ascultându-l pe rege, au plecat. Și iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit, mergea înaintea lor, până ce a venit și a stat deasupra locului unde era Pruncul. Și văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie foarte mare. Și intrând în casă, L-au văzut pe Prunc cu Maria, mama Sa; și căzând la pământ, I s-au închinat; Și deschizându-și vistierile, I-au adus daruri: aur, tămâie și smirnă. Dar luând înștiințare prin vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în țara lor.

Copiii de Altar:

Matthew Cotfasa
Arsenie Gavriș
Arkin Gabriel Corbu
Alexander Ștefănescu
Alexandru Mustea

PASTORALĂ **LA PRAZNICUL NAȘTERII DOMNULUI, 2018**

† IOAN CASIAN
din mila lui Dumnezeu
Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei

*Iubitului cler și dreptslăvitorilor creștini,
pace și bucurie de la Hristos Domnul,
iar de la noi arhierescă binecuvântare.*

*Fraților, după ce Dumnezeu odinioară, în multe rânduri și în multe chipuri,
a vorbit părinților noștri prin prooroci, în zilele acestea mai de pe urmă,
ne-a grăit nouă prin Fiul, pe Care L-a pus moștenitor a toate
și prin care a făcut și veacurile.*
(Evrei 1, 1 - 2)

***Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,***

Înțelegem din cuvintele Sf. Apostol Pavel că toate evenimentele Vechiului Testament s-au constituit într-un dialog al lui Dumnezeu cu omul prin prooroci “*în multe rânduri și în multe chipuri.*” El și-a găsit împlinirea în grăirea “*prin Fiul,*” început prin nașterea în timp, după trup, din Fecioara Maria. Marele apostol ne vorbește de o pregătire progresivă a umanității, care s-a desăvârșit la “*plinirea vremii.*” Dumnezeu acordă un timp omului ca să audă și să întrupeze cuvântul Său vindecător.

Ne putem întreba: de ce omul a avut nevoie de acest timp de pregătire progresivă? Sensul acestei pregătiri ne este descoperit de Părintele Dumitru Stăniloae:

Profetul dădea omului credința drept certitudine despre existența lui Dumnezeu și comunica voia Lui. Omul simțea pe Dumnezeu interesat de destinul său și aproape în actul de naștere și susținere a credinței sale.¹

Dumnezeu începe prin prooroci să reclădească mai întâi credința în existența Sa, care este temelia vieții omenești reînnoite. De asemenea, Dumnezeu îl încredințează pe om de realitatea dialogului cu El și de interesul permanent al Acestuia în ce-l privește. Dumnezeu reclădește astfel dimensiunea verticală a cuvântului omenesc prin Cuvântul lui Dumnezeu, Logosul. Dumnezeu, prin Fiul Său, îl scoate pe om din orizontalitatea seculară a îndepărtării de Dumnezeu, pentru a-l înălța prin puterea verticală a cuvântului Său. Credința în Dumnezeu devenea baza vieții și etosului uman restaurat.

Care este însă finalitatea concretă a acestui dialog? Spune Sf. Vasile cel Mare:

Dumnezeu în trup; nu din lucrări delimitate, ca la prooroci, ci avându-și omenitatea articulată și unită cu Sine Însuși și întorcând la Sine prin trupul înrudit cu noi toată omenitatea.²

După marele capadocian, cuvântul lui Dumnezeu are un scop concret – realizarea unirii Lui cu toată umanitatea. Cuvântul, deși esențial în orice relație, rămâne în cele din urmă totuși un element pregătitor, necesar dar nedeplin, care așteaptă o împlinire concretă ulterioară. Cuvintele proorocilor erau cuvinte pregătitoare, necesare în reclădirea relației paradisiace a omului cu Dumnezeu. Cuvintele proorocilor, dincolo de delimitarea lor, pregăteau o împlinire nelimitată care era unirea firii dumnezeiești cu cea omenească prin întrupare. Înrudirea lui Dumnezeu cu întreaga umanitate, expresie a perfecțiunii relației dintre Dumnezeu și om, era finalitatea căutată, iar dialogul era mijlocul necesar aducerii la unitatea în Dumnezeu a totului.

De ce era necesară această unitate dintre firea dumnezeiească și cea omenească ne-o spune tot sfântul capadocian:

Învață taina! Pentru aceasta este Dumnezeu în trup, ca să omoare în Sine moartea care se ascunsese înăuntrul.³

Scopul ultim al acestei restaurări prin întrupare era biruința omului îndumnezeit asupra dușmanului ultim care sălășluia în însăși firea lui – moartea. Ea reprezenta expresia eșecului creaturii în fața vocației spre îndumnezeire la care fusese chemată, de care se îndepărtase prin neascultare și care afectase etosul omului. Absurdul nonsensului morții omului destinat spre veșnicie era înlăturat.

Ce presupune această biruință prin întruparea lui Hristos?

Învață că pentru aceasta este Dumnezeu în trup, - continuă Sf. Vasile cel Mare - deoarece trebuie să sfințească trupul acesta blestemat, să împuternicească pe cel slăbit, să familiarizeze pe cel înstrăinat de Dumnezeu cu el, să suie în ceruri pe cel căzut din rai.⁴

Când Dumnezeu reclădește, o face în mod armonios, integral și deplin. În Hristos se reclădesc progresiv unitatea interior - spirituală în același timp cu cea exterior – personală și relațională a omului; trupul omenesc este reclădit prin sfințenia nepătimitoare și desăvârșită a Trupului lui Hristos; firea cea slăbită este întărită contra asalturilor păcatului și patimilor care i-au împușinat vigoarea inițială; omul este reintrodus în prezența firească și naturală a lui Dumnezeu; și în cele din urmă omul este ridicat și așezat în ceruri – spațiul și timpul deplinei comuniuni a lui Dumnezeu cu omul.

Într-adevăr, cu El (n.n. – Hristos), omul și omenirea are o pășire maiestuoasă pe o temelie nouă de viață - spune Arhim. Mitrof. Vasile Vasilachi. E o cale cerească a omului cu Dumnezeu. E o chemare universală a întregii omeniri la o nouă și mare unitate, la unirea cu unul și același

¹ *Iisus Hristos sau restaurarea omului.* Ed. Omniscop: Craiova 1993, p 98

² *Omilie la Sfânta Naștere a lui Hristos* (p 30) în Sf. Vasile cel Mare. *Omilii inedite & Două cuvinte despre Botez.* Ed. Doxologia: Iași 2012

³ *ibidem* p 31

⁴ *ibidem* p 31

*Dumnezeu. El ne cheamă să ne scuturăm de toate ideologiile și doctrinele omenești care ne despart pe noi oamenii, alcătuiind astfel una și aceeași împărăție a lui Dumnezeu, pe unul și același pământ, sub una și aceeași umbră divină.*⁵

În cele din urmă, Dumnezeu nu face altceva decât să reclădească unitatea tuturor în jurul Său. Sfășierea pătimasă care chinuia existența umană este desfășurată în Hristos, locul ei fiind luat de unitatea armonioasă a întregului divin – uman. Omului i se redeschide calea spre veșnicie prin pregătirea prin cuvântul dumnezeiesc și prin împlinirea în Întrupare.

Dragi creștini,

Suntem la sfârșitul unui an important pentru noi toți. Este *Anul omagial al unității de credință și de neam și Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918*. Cu prilejul celui de-al doilea *Congres al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei* (29 iunie – 1 iulie) am avut ocazia să prezentăm atât situația de ansamblu a Episcopiei noastre și a prezenței românești în Canada, cât și nevoile misionare și prioritățile pastorale care decurg din ea în duhul unității și dragostei de credință și de neam.

Am avut ocazia să reflectăm în cadrul simpozioanelor consacrate *Centenarului plinătății sufletului românesc* (Montreal, Toronto, Edmonton) asupra rolului și contribuției la Marea Unire din 1918 a diferitelor personalități, precum: *mitropoliții Vladimir Repta, Nicolae Bălan și Pimen Georgescu, patriarhul Miron Cristea, episcopii Roman Ciorogariu, Ioan Ignatie Papp și alții*. Au fost oameni care au scris o istorie nouă, inspirată de credința vie și de eforturile înaintașilor. Prin slujirea și activitatea lor, prin arta și cultura pe care le-au promovat, Biserica a menținut vie flacăra credinței, limba și cultura românească. Biserica, prin slujitorii și credincioșii ei, a știut să întâmpine vicisitudinile vremurilor pentru a purta speranța biruinței finale. Și aceasta nu s-a putut face altfel decât având certitudinea vieții veșnice.

Am primit ca daruri sfintele moaște ale *Sf. Constantin Brâncoveanu și Sf. Grigorie Dascălul*, ale *Sf. Andrei Șaguna* și ale *Sf. Irodion de la Lainici* ca temelii ale întăririi unității dintre Biserica mamă și parohiile Episcopiei noastre din Canada. Sfinții sunt exemple de mărturie prin cuvânt și faptă a credinței în Dumnezeu.

Anul 2018, bogat în comemorarea atâtor lucruri importante, a fost încununat prin sfințirea *Catedralei Naționale* în 25 noiembrie, care vine să împlinească un gând al românilor mai vechi de un secol. Ea devine expresia vizibilă, atât a credinței în Dumnezeu și a unității naționale, cât și cea a perseverenței unui *popor harnic și credincios*. Anul 2018 a însemnat o trecere palpabilă de la cuvânt la faptă, o întrupare a unui ideal de mult dorit.

Așa cum cuvântul proorocilor și-a găsit finalitatea în Întruparea Fiului lui Dumnezeu, la fel și noi astăzi, într-o societate în care realități precum: disfuncționalitatea, inegalitatea, nedreptatea, violența și superficialitatea sunt încă prezente, să știm să găsim cuvântul potrivit, edificator și unificator, care să întrupeze valorile veșnice ale credinței creștine binefăcătoare. El, adică cuvântul, prin cinste, adevăr, generozitate, bine și frumos, poate reda valorile care pot temeiui armonios și adevărat viața omului. Cuvântul lui Dumnezeu este chemare și îndemn. La fel să fie și cuvântul nostru: chemare și îndemn la unitate, dragoste și armonie.

La acest moment festiv, dorim să le mulțumim tuturor - *preoți și diaconi, monahi și credincioși simpli* – membri ai parohiilor, misiunilor și mănăstirilor noastre care s-au ostenit pe tot parcursul acestui an

⁵ *Ce ne aduce Nașterea Domnului* (p 223 – 224) în *Întreita iubire de Dumnezeu, Biserică și Neam*. Colecția Teologică “Cuvântul Vieții”: New York, 1990

2018 pentru o misiune mai eficientă, pentru o mai bună organizare și funcționare, pentru o mai bună cunoaștere, abordare și soluționare a problemelor cu care ne confruntăm în dorința de a răspândi Cuvântul lui Dumnezeu la tot omul.

Cu ocazia sărbătorilor Nașterii Domnului, Anului Nou și Bobotezei vă doresc cele mai sincere gânduri de unitate, armonie, bucurie, pace și binecuvântare întru Domnul Iisus Hristos.

La Mulți Ani!

Al vostru frate întru rugăciune către Dumnezeu,

† IOAN CASIAN

Saint-Hubert/Montreal, 2018

PROGRAMUL SLUJBELOR DE CRĂCIUN

Decembrie 25: Sf. Liturghie la ora 10:00.

Decembrie 26: Sf. Liturghie la ora 10:00.

Decembrie 27: Sf. Liturghie la ora 10:00.

MESAJ DE CRĂCIUN ȘI ANUL NOU

Consiliului Parohial și

Societatea Doamnelor parohiei noastre adresează tuturor

membrilor și sprijinatorilor bisericii noastre cele mai bune doriri pentru un

CRĂCIUN FERICIT

și un AN NOU cu pace și sănătate!

LA MULȚI ANI!

SERBAREA DE CRĂCIUN

Serbarea anuală de Crăciun, care a avut loc Sâmbătă, 22 decembrie, a fost un mare succes. Mulțumim din inimi profesoarelor de la Școala duminicală (Veronica, Ileana și Gabriela), precum și părinților! Alege mulțumiri grupului de dansatori de la Societatea Româno-Canadiană! Mulțumim, de asemenea, comitetului organizator, care s-a îngrijit de darurile pentru copii! Alege recunoștință dlui Ștefan Mocanu, care a lucrat multe ore pentru a pune la punct sistemul audio, care a fost foarte eficient!

Domnul să-i binecuvinteze pe toți!

SFINTIREA CASELOR

În ziua de 6 ianuarie sărbătorim Botezul Domnului (Boboteaza). După Sfânta Liturghie va avea loc Sfîntirea Mare a Apei, după care părintele va începe sfîntirea caselor. Cei interesați, sunt rugați să se înscrie pe lista de la biserică sau să sune la părintele George la 473 – 0029 pentru programare.

TEOLOGIA ÎNTRUPĂRII MÂNTUITORULUI OGLINDITĂ ÎN COLINDELE DE CRĂCIUN

Iată-ne, prin harul iubitorului și milostivului Dumnezeu, făcând pregătiri pentru a sărbători încă o dată măritul Praznic al mântuirii noastre, Nașterea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Ori de câte ori sosește acest Praznic, nu putem să nu reținem amintiri frumoase din copilăria noastră, legate de acest sezon festiv și plin de bucurie. Și, se pare că pe măsură ce înaintăm în vârstă, devenim tot mai sentimentali. Fie că împărtășim aceste amintiri cu membrii familiei noastre sau cu prietenii, fie că ne coborâm în adâncul ființei noastre și decidem să depănăm aceste amintiri în tăcere, acest exercițiu mental

își are explicația în intensitatea cu care am anticipat și apoi am trăit Crăciunul în nevinovăția copilăriei noastre, dar și în taina care învăluie acest mare, unic și greu de înțeles act de intervenție a lui Dumnezeu în istorie, pentru mântuirea noastră.

Din momentul când îngerii au cântat prima colindă de Crăciun *“Mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire”* (Luca 2: 14) în noaptea sfântă a Nașterii Domnului, creștinii le-au urmat exemplul, propovăduind din generație în generație, vreme de peste două mii de ani, mila cea bogată, compasiunea și dragostea cea fără de margini ale lui Dumnezeu față de neamul omenesc.

Cine dintre noi nu-și amintește de anii când, împreună cu alți copii, mergeam cu colinda din casă în casă, înfruntând cu curaj zăpada mare și frigul nopții? Deși o făceam pentru darurile sau banii pe care ni-i ofereau gazdele, nimeni (nici chiar părinții noștri) nu ne-au spus că, de fapt, noi repetam ceea ce făcuseră îngerii în noaptea Nașterii lui Iisus: răspândeam lumii vestea că s-a împlinit făgăduința lui Dumnezeu Tatăl de a trimite în lume pe Unicul Său Fiu pentru mântuirea neamului omenesc. Noi eram îngerii timpului nostru care vesteam bucuria cea mare păstorilor, gospodinelor, țăranilor, muncitorilor, dascălilor, preoților, etc., comunităților noastre. De aceea trebuie să încurajăm pe copiii și nepoții noștri să continue această tradiție minunată de vestire și preamărire a venirii Mântuitorului la noi.

Să analizăm acum conținutul unora din aceste colinde, transmise din generație în generație, și să înțelegem că ele nu sunt cântece fără sens, alcătuite la întâmplare, ci mai degrabă, mesaje bine gândite, pline de înțeles teologic și doctrinar, avându-și originea în Europa, unde mesajul creștin a fost propovăduit de înșiși Apostolii Fiului lui Dumnezeu cel Întrupat.

Ținând seama de relatările evanghelice, unele colinde evidențiază prezența și participarea, la evenimentul Nașterii Domnului, a elementelor naturii (**aștrii cerești**) și a **personajelor (martorilor oculari)**, atât **din lumea văzută**, cât și din cea **nevăzută**: *“Steaua sus răsare / Ca o taină mare / Steaua strălucește / Și lumii vestește”* (Steaua sus răsare); *“La Vitleem colo jos / Cerul arde luminos / Precurata naște astăzi pe Hristos”* (La Vitleem colo jos); *“Îngerii cântau / Păstori fluierau / Magii se-nchinau / Toți se bucurau”* (Praznic luminos);

Colindătorii au un rol dublu: acela de **vestitori (îngerii generației lor)** ai evenimentului care marchează începutul mântuirii lumii, precum și acela de **răscolitori de conștiințe (prooroci)**, îndemnând gazdele să se pregătescă, nu numai din punct de vedere material, ci și duhovnicesc, să-și împodobească candelile sufletești pentru primirea Mirelui: *“Sus boieri, nu mai dormiți / Vremea e să vă treziți (gătiți) / Casa să v-o măturați / Și masa s-o încărcați”* (Sus plugari);

Întruparea celei de a doua persoane a Sfintei Treimi **din Fecioara Maria** este absolut reală („Și Cuvântul trup S-a făcut și S-a sălășluit între noi” - Ioan 1: 14). Drept consecință, Fiul lui Dumnezeu cel întrupat, din punct de vedere al firii omenești, pe care a asumat-o de bunăvoie, are nevoie de aceeași **gingașă îngrijire și protejare** împotriva **elementelor naturii**, ca orice prunc plâpând: *“Din Fecioară S-a născut / Și cu lapte S-a crescut / Cu scutece S-a-nfășat / Și în brațe S-a purtat / Domnul Iisus Hristos”* (Nouă azi ne-a răsărit); *“Mititel, înfășeșel / În scutece de bumbăcel / Vântul bate, nu răzbate / Neaua ninge, nu-L atinge”* (Astăzi s-a născut Hristos);

Mesia cel făgăduit de Dumnezeu Tatăl și prezis de proorocii Vechiului Testament nu **S-a născut** dintr-o femeie oarecare, ci **din Fecioara Maria, din Precurata**, care fusese pregătită pentru acest rol înainte de nașterea ei și apoi prin petrecerea vieții la Templu, în rugăciune și devoțiune totală: *“Că astăzi Curata / Prea nevinovata / Fecioara Maria / Naște pe Mesia”* (Steaua sus răsare); *Precurata naște astăzi pe Hristos”* (La Vitleem colo jos).

Un alt adevăr teologic-doctrinar, care stă drept fundament al propovăduirii Bisericii Ortodoxe, este cel privitor la **deoființimea Fiului lui Dumnezeu cu Tatăl și cu Duhul Sfânt și existența Sa din veșnicie**, împreună cu celelalte două personae ale Sfintei Treimi. Nici acest adevăr nu rămâne neevidențiat de frumoasele noastre colinde: *“Astăzi S-a născut / Cel fără de nceput / Cum au spus proorocii”* (O, ce veste minunată!).

Nici **elementul pastoral**, care este parte intrinsecă a etosului românesc, nu lipsește din mesajul colindătorilor. Colinda intitulată **“Trei păstori”** este de o frumusețe unică în acest sens. Cei trei păstori își unesc eforturile în a căuta și culege cele mai frumoase și mai reprezentative **flori din spațiul mioritic**, pe care apoi, cu măiestrie și finețe le împletesc într-o **cunună**, pe care i-o oferă **Pruncului Împărat** ca dar din partea întregului neam românesc. Ei joacă rolul **Magilor români** care, prin darul cules cu grijă din grădina Maicii Domnului (România), reprezintă sensibilitatea sufletului românesc și totodată îndeplinirea unui **act liturgic, de epicleză**, prin oferirea celor pe care Dumnezeu ni le dăruiește, ca dar spre sfințire (“Ale Tale dintru ale Tale, Ție-Ți aducem de toate și pentru toate”): *“Trei păstori se întâlniră / Și așa se sfătuiră: / Haideți fraților să mergem / Floricele să culegem / Și să facem o cunună / S-o-mpletim cu voie bună / Și s-o ducem lui Hristos / Să ne fie de folos.”*

Întruparea Mântuitorului face parte din planul veșnic al lui Dumnezeu Tatăl de **mântuire a neamului omenesc**, pe care-l înfăptuiește prin trimiterea în lume a Unicului Său Fiu. Acesta însă este un act trinitar, pentru că la el participă, de bunăvoie, atât **Fiul, care vine (“în numele Tatălui”)**, cât și Duhul Sfânt, prin rolul Său în actul de concepție a lui Hristos: *“Pe Fiul în al Său nume / Tatăl L-a trimis în lume / Să se nască și să crească / Să ne mântuiască”* (O, ce veste minunată!).

În altă colindă găsim aceeași idee dar, de data aceasta, dezvoltată și plină de înțeles biblic și teologic; Nașterea Domnului este descrisă ca **înfăptuirea protoevangeliei**, în care **Fecioara Maria este mijlocitoarea actului de înnoire a neamului omenesc**, descendent din protopărinții (“strămoșii”) Adam și Eva: *“Raiul cel închis / Azi iar s-a deschis / Șarpelui cumplit / Capul s-a zdrobit / Și strămoșii iară / Prin Sfânta Fecioară / Iar s-au înnoit”* (Praznic luminos);

În cele de mai sus am făcut referire doar la cele mai cunoscute colinde din vastul tezaur pe care-l avem. Obiceiurile noastre legate de Praznicul Nașterii Domnului sunt de o frumusețe, profunzime și bogăție teologică neegalată. Dacă ne gândim la “Cântecul de Stea,” acesta singur poate fi subiectul unui eseu.

Închei cu urările de sănătate și bucurie, în mod superb exprimate în “Colindița: ”*Sus, mai sus v-am înălțat / Ce-am știut tot v-am cântat / Rămâneți dar sănătoși / Sănătoși și bucuroși / C-ați ajuns ziua cea sfântă / Când colindele se cântă / Sărbătoarea lui Hristos / Să vă fie de folos!”*

Pr. George Bazgan